

Badevandsprofil Vedsø

Ansvarlig badevandsmyndighed

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune

Prinsens alle 5

8800 Viborg

Tlf.: 87 87 87 87

E-mail: naturogvand@viborg.dk

Web: <http://kommune.viborg.dk>

Medlemsstat	Danmark
Kommune	Viborg Kommune nr. 791
DKBW nr.	321
Stations nr.	14
Stations Navn	Vedsø
DKBW navn	Vedsø
Hydrologisk reference	S
UtmX	525098
UtmY	6251352
Referencen Net	EUREF89
UTMzone	32

FYSISKE FORHOLD

Strandbeskrivelse

Bademulighederne i Vedsø kan være begrænset af sivbevoksning ved søbredden.

Badevandsbeskrivelse

Vandet kan i sommermånederne være plaget af stor algevækst. Bunden er en blanding af sand og blød bund.

Faciliteter

- ◆ P-plads
- ◆ Borde/bænke ved P-plads
- ◆ Skraldespande ved P-plads

STRANDKLASSIFIKATION

I løbet af badevandssæsonen udtager Viborg Kommune rutinemæssigt kontrolprøver af badevandet, der analyseres for to såkaldte indikatorbakterier; E.coli og enterokokker. Bakterierne findes i tarmkanalen hos dyr og mennesker. Derfor er de et godt tegn på, at der er sket fækal forurening af vandet – og dermed er der risiko for, at der er andre skadelige bakterier og virus i vandet.

Indholdet af de to fækale bakterier vurderes statistisk og klassificeres inden for fire klassifikationer, udmærket kvalitet, god kvalitet, tilfredsstillende kvalitet og ringe kvalitet. Klassifikationen Udmærket gives til badevand af bedst mulig kvalitet, hvor koncentrationen af fækale bakterier i badevandet er meget lav, mens klassifikationen Ringe gives til badevand, hvor koncentrationen af fækale bakterier i perioder er så høj, at der kan være en sundhedsmæssig risiko ved at bade i vandet.

Badevandet i Vedsø er for 2021 klassificeret som: **Udmærket** (opgjort på basis af data fra 2018 - 2021).

Badevandskvaliteten er udmærket

★ ★ ★	Udmærket
★ ★	God
★	Tilfredsstillende
—	Ringe

GEOGRAFISKE FORHOLD

Den 1,5 km² store sø ligger ca. 7 meter over havets overflade, mellem smeltevandsterrasser og høje morænebakker, hvor smeltevandsdalen Falborgdalen gennemskæres af Viborg-tunneldalen fra nord og Nørreådalen og Rind Bæk-dalen fra øst. Søens meget bugtede bredder viser, at bassinet er dødisskabt.

Badestedet ligger i søens østlige bassin på nordsiden. Parkeringspladsen til søen ligger bag Viborg Flyveplads. Fra parkeringspladsen er der ca. 500 m ned til søen via en skovsti.

Naturbeskyttelse

- ◆ Området man går igennem fra parkeringspladsen og søen er §3 beskyttet hede- og moseområde.
- ◆ Der er mange andre §3 beskyttede områder spredt omkring søen.
- ◆ Søen er §3 beskyttet
- ◆ Området er ikke omfattet af NATURA-2000.

Opland og Spildevandsforhold

Arealerne omkring søens nordlige side er tæt bevokset. Oplandet har generelt en stor andel af opdyrket land. De nærmeste større boligområder er Birgittelyst syd for det vestlige bassin og Rindsholm ved søens udløb. Der er ligger få enkeltvise ejendomme omkring søen.

Birgittelyst er stort set udelukkende fælleskloakeret, men der er dog en enkelt ejendom, hvor tag og overfladevand nedsvives. Spildevandet pumpes til Viborg Centralrenseanlæg.

Der er ét regnbetinget udløb med sparebassin på fælleskloakken. Bassinet skal beskytte Non Mølle Å der løber til Vedsø mod uæstetisk forurening.

Kloakken i Rindsholm er både fælles- og separatkloakeret. Spildevandet pumpes direkte til Viborg Centralrenseanlæg. Rindsholm Mølle med tilhørende boliger er ikke tilsluttet kloakken i Rindsholm.

Der er fire regnbetingede udløb til Nørreå. De to største udløb er forsynet med bassiner, som beskytter Nørreå mod erosion og uæstetisk forurening. Regnvandet fra de to separatkloakerede udløb uden bassin nedsvives i grøfter, inden det når Nørreå.

HYDROLOGISKE FORHOLD

Vedsø er en ferskvandssø der er delt op i et vestligt bassin og et østligt bassin. Det vestlige bassin er ca. 1200 m langt og 600 m bredt. Det østlige er ca. 2 km langt og 400 m bredt.

Ifølge spildevandsplanen er søens målsætning (A2/B) ikke opfyldt og søen er spildevandspåvirket.

Tilløb/udledninger:

- ◆ Søens vestlige del har tilløb fra Hald Sø via Non Mølle Å
- ◆ Det er et mindre tilløb på nordsiden af det sydlige bassin
- ◆ Det er et mindre tilløb på den sydøstlige side af det sydlige bassin
- ◆ Det er et mindre tilløb på den sydlige side af det østlige bassin
- ◆ Søens afløb er til Nørreå ved Rindholm i den østlige ende.

Strømforhold

De svage strømforhold, der kan være i Hald Sø, løber i retning af udløbet ved Non Mølle Å i den nordlige ende.

Temperaturforhold

Vandtemperaturen i badevandsområderne ligger i sommerperioden på 14-20 grader. Vandet i Hald sø er forholdsvis koldt pga. det kolde kildevand der konstant løber i søen.

BADEVANDSKVALITET

Punktkilder til forurening	Vurderes kilden at kunne være årsag til forurening	Vurdering af risikoen for forurening fra kilden
Overløbshændelser fra fælleskloakerede områder	Ja, der er fælleskloakerede områder i det nære opland.	Overløbshændelser fra fælleskloakerede områder er oftest årsagen til kortvarige fækale forureninger af badevand som følge store nedbørshændelser. Det vurderes også at udgøre en risiko på denne lokalitet ved store nedbørshændelser.
Udløb fra renseanlæg pga. driftssvigt eller nødoverløb	Nej, der ligger ikke et renseanlæg i oplandet til badestedet.	
Udledning fra ikke-kloakerede områder	Nej, der er ingen ikke-kloakerede område i det nære opland.	

Udledning fra regnvandssystemer	Nej, der sker ikke udledning fra regnvandssystemer i nærheden af badestedet.	
Gylleudslip	Nej, der ligger ikke gylletanke og større husdyrbrug tæt på badestedet.	
Diffuse kilder til forurening	Vurderes kilden at kunne være årsag til forurening	Vurdering af risikoen for forurening fra kilden
Udvaskning af næringsstoffer og pesticider fra oplandet	Ja, fordi der er landbrugsarealer i det nære opland.	Der vurderes at der vil ske udvaskning af både næringsstoffer og pesticider fra oplandet men ikke i et omfang der direkte giver problemer for badevandskvaliteten. Næringsstofferne kan påvirke algevæksten.
Andre kilder til forurening	Vurderes kilden at kunne være årsag til forurening	Vurdering af risikoen for forurening fra kilden
Ikter	Ja, fordi Kommunen er bekendt med, at borgere efter badning i Vedsø har haft symptomer, som kan ligne ikterangreb.	
Algeopblomstring	Ja fordi algeopblomstringer forekommer regelmæssigt i alle næringsrige danske søer når der er rigelige mængder lys, næringsstoffer og varme til stede. Algeopblomstringer i danske søer er et fænomen, der oftest opstår efter længere tids varmt, vindstille og solrigt vejr. Disse, for alger, optimale betingelser for vækst, kan forekomme fra april til oktober måned.	Det vurderes at der er risiko for at badestedet kan opleve problemer med alger.

Blågrønalger	<p>Ja efter en længere periode med varmt og solrigt vejr – typisk i sensommeren kan blågrønalger give problemer med badevandskvaliteten.</p> <p>Blågrønalgerne har en fordel overfor andre algegrupper idet de er i stand til at optage frit kvælstof.</p> <p>I søer, hvor der er rigeligt tilgængeligt fosfor eller søer hvor kvælstof er den begrænsende faktor for algevæksten vil blågrønalger hurtigt blive den dominerende art.</p>	<p>Det vurderes at der er risiko for at badestedet kan opleve problemer med blågrønalger i sensommeren.</p> <p>Ved masseforekomster af blågrønalger kan koncentrationen af giftstoffer (cyanotoksiner) i vandet blive så høj, at det kan give ildebefindende hos badegæster og medføre død hos større dyr såsom hunde.</p>
--------------	---	--

FORVALTNINGSMÆSSIGE FORANSTALTNINGER TIL AT FOREBYGGE FORURENING

Kommunens spildevandsplan forebygger mod fremtidige fækale forureninger og det vil også forbedre badevandskvaliteten i kommunen.

Badevandskvaliteten vil blive analyseret løbende i badesæsonen. Hvis der skulle opstå forureninger ved kommunens strande, vil der blive opsat skilte om badeforbud på de berørte strande.

Kommunen vil i badesæsonen følge med i udviklingen af alger og blågrønalger i Hald Sø. Ved kraftige opblomstringer nær kommunens strande vil der blive opsat skilte om badeforbud på de berørte strande.

Gode Algeråd:

- ◆ Hvis vandet er varmt og vejret er godt, kan der være alger i juli og august.
- ◆ Hold øje med skilte, der fraråder badning.
- ◆ Gå ud i vandet til knæene og kik på dine fødder. Hvis du ikke kan se dem, kan vandet være så fyldt med alger, at du ikke bør bade.
- ◆ Bad ikke ved kraftigt skum i vandet, det kan være algeopblomstringer.
- ◆ Hold børn og dyr væk fra skumdannelser på stranden. Det kan være døde alger.

Der har i 2018 været tilfælde, hvor badende har haft symptomer, der ligner ikteangreb. Ikter er mikroskopiske larvestadier af parasitiske fladorme, der på deres vej fra mellemværten vandsnegle til hovedværten svømmefugle, kan genere badende mennesker. Ikteangreb kan give anledning til hudirritation og en lokal betændelse af varighed fra få dage til flere

uger. Ikkeangreb er ufarlige, men kan være højst generende for især børn, særligt følsomme mennesker og allergikere.

Er man stærkt generet af kløe efter badning anbefales det at kontakte en læge.

Et par gode råd, hvis du bader i søen:

1. Undgå for lange ophold på helt lavt vand og i rørskoven
2. Tør kroppen godt efter badning
3. Træk ikke ænder til badestedet ved at fodre dem

VARSLINGSSYSTEM VED FORURENING

Ved forurening af badevandet der udløser et badeforbud, vil der være:

- ◆ Skiltning om midlertidigt badeforbud på badestrand, parkeringsplads og adgangsveje.
- ◆ Information på hjemmesiden.

REVISION

Badevandsprofilen er udarbejdet i forbindelse med badevandssæsonen 2015 og revideret i 2019.

Denne Badevandsprofil skal opdateres hvis badevandsanalyserne viser at klassifikationen skal ændres til noget dårligere.

Badevandets klassifikation revideres hvert år.